

SZERKESZTŐI IRODA

Magyar-utca 47-dik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

AZ „ELLENZÉK” ELŐFIZETÉSI DÍJA:

Éves díj 16 frt. Negyedéves 4 frt.
Hónapos 8 frt. Egy hónap helyben 1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 5 kr.

Külföldiek mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatkak vissza.

ELLENZÉK.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33. szám.

HIRDETÉSI DÍJAK:

Egy cenzimternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedezményben részesülnek. Reklam sora: 1 frt. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Nyilttári cikkek:

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

Vereségről-vereségre.

Szapáry Gyula grófot, mióta át-
tette a Tisza Kálmántól az örökséget,
másként üldözi a balsors.

Azt megtudnia kell mindenkinek,
hogy a balsors, vagy ha jobban hang-
zik a fátum, rendszerint csak az erő-
tleneket szokta üldözni.

Az erős szembe száll az idők vi-
vával, mondja a költő.

Hogy a balsors annyira üldözö-
dte Magyarországot kormányának ez-
zen elnökét — az egyenesen
tulajdonítható, hogy ő sokkal
nagyobb feladatokat vett magára, mint
mennyit a vállal elbirnak; no meg
mennyit az észbeli ereje megoldani
lehet.

Hogy egy aránytalanul nagy több-
ségnek vakbuzgó támogatása mellett a
parlamentnek elenyésző kisebbségével
szemben a legsúlyosabb kudarc-
ot vallott a közigazgatási re-
formjavaslatával — arról már több-
ször volt alkalmunk szólni.

Ilyenmód parlamenten vereségről az
alkotmányos időkben Európának
egyetlen államában sem emlékezhetnek
meg a krónika írók.

Más államokban, mikor egy kor-
mányt és fejét a Szapáry gróféhoz ha-
molt vereség éri, az a kormányelnök
is az a kormány feltétlenül eltűnnek
a élet színpadjáról, vagy is lelépnek
a gyakorlati politika teréről.

Persze más államokban erős és
határozatos emberek állanak a kormá-
nyok élén, a kik vagy keresztül viszik
a reformterveiket, vagy ha ez bukik,
mégis buknek.

Gróf Szapáry Gyula nem ebből az
okból van megalkotva.

Ő nem tud diadalmaskodni a bal-
sorsban, s ha ez le is gyűri, tovább
nyomorog az aktiv politika mezején.

A közigazgatási javaslat csufos
bukásáig szegénytelen meghátrálás volt
a parlamentnek számbelileg csekély el-
lenzéke előtt.

Azután következett egy másik
meghátrálása, mikor a magyar állam
alkotmányát, a magyar nemzet becsü-
letét a bécsi katonai körök tulkapásai
előtt nem volt képes megoltalmazni.

A magyar kormány feje nem tu-
dott a maga erejével imponálni a ka-
tonai köröknek, s eltűrte, hogy a ma-
gyar állam tekintélye szabad marta-

lékja legyen a katonai tulkapások és
katonai önkénykedésnek.

Egy ilyen vereségből más állam-
férfi letudja vonni a konzekvenziákat.
Szapáry gróf e vereség dacára is meg-
maradt a helyén.

Most jött ezekre harmadikul, is-
mét csak szegénytelen meghátrálása a
Szapáry kormánynak — a pápai
szék előtt.

Tudni való, hogy Simor János ha-
lála után a Szapáry kormány hivata-
los jelöltje a primásizsékre Samassa
egri érsek volt.

Több, mint bizonyos, hogy a pri-
más nem Samassa lesz.

Ha pedig nem ő lesz, ez azt je-
lenti, hogy Szapáry gróf, a ki meg-
hátrált, a parlamenttől kisebbsége; a bé-
csi katonai körök; most ismét meghá-
trált Róma előtt.

Ergő: Róma nagyobb hatalomnak
bizonyult Szapáry gróf és kormányá-
nál. Az a Róma és illetve az a szent-
szék, a melynek ily kérdésekben nincs
joga disponálni, tehát egy kértedett
jog nagyobb erejének bizonyult be a
magyarállamhatalom erejét képviselő
kormány akaratánál.

Szapárynak a primás kérdésben
való meghátrálása a szentszék előtt
nemcsak szegénytelen, hanem lealázó
is az egész magyar nemzetre.

Lealázó, hogy oly kérdésekben,
melyekben az alkotmányos törvények és
az állam korlátlan hatalma disponál-
hat — egy olyan hatalom vállalják erő-
sebbé, a mely ma csak egyházi juria-
dikciót gyakorolhat, de az állami aka-
ratot respektálnia kell.

Szapáry tehát oly hatalomnak en-
gedett, a melyet ily kérdésekben sem
jog, sem akarat nem illethet.

Ez oly gyengesége Szapárynak, a
mely méltatlanná teszi arra, hogy a
hatalom élén ő disponáljon.

A ki csak így tudja védeni a nem-
zet érdekeit, jogait, igazát, még csak
egy képzelt hatalom kérdéseivel szem-
ben is, az nem arra való, hogy a nem-
zet sorsát intézze.

Ily gyengeséggel csak lejártnia
lehet magát, s hisszük, hogy a legújabb
és legsúlyosabb vereségét már nem so-
kára éli túl.

Jönne kell más idők és más em-
bereknek, a kik a hatalommal nem csak
visszaélnek és meghátrálnak, hanem az-

zal a nemzet érdekeinek megfelelően
élni is tudnak.

Politikai hírek.

Az új hercegprímás. Vasary Ko-
los pannonhalmi főapát kinevezése her-
cegprímásává a király által aláírva és
Szögyény László őfelsége személye
körül miniszter levelének kíséretében
tegnap érkezett le Bécsből Budapestre.
Szögyény miniszter arról értesíti a kor-
mányt, hogy a kinevezés a bécsi nun-
ciatura által is megelégedéssel, sőt
örömmel fogadtatott. De miután forma-
szerint a külügyminiszter a nuncius
utján bejelentette a kinevezést Rómában,
míg arra a forma szerinti válasz meg-
nem érkezik, a kinevezés nem publi-
kálható. A válasz megérkezését még a
mai nap folyamán várják Bécsbe s en-
nél fogva a hivatalos publikáció va-
lószerűleg már holnap (vasárnap) meg-
történhetik.

Vasary Kolos Bécsben. Vasary Ko-
los főapát a primási szék elfogadását ahhoz
a feltételhez kötötte, hogy sikerül neki az
elintézetlen egyházi kérdésekben a szentszék
és a magyar kormány közt kiegyezést létre-
hozni. A főapát, mint értesültünk, a czéliből
Bécsbe utazott s megkezdte a nunciusal
a tárgyalásokat. Ha a főapát nem sikerül-
ne a kiegyezés alapját a nunciusal meg-
állapítani, a kinevezést nem fogadja el, mert
mint mondá, — ő a béke embere és jó ha-
zafi, de egyszersmind jó pap is.

A függetlenségi és 48-as párt
értekezlete

Budapest, okt. 30.

A függetlenségi és 48-as párt ma este
hat órakor a választások alkalmával köve-
tendő eljárás megállapítása ügyében tartott
népes értekezletet. A párt tagjai közül jelen
voltak: Irányi Dániel, Vécsey Endre, Boda
Vilmos, Simonfy János, Nagy Ferencz, Hor-
váth Ádám, Pázmándy Dénes, Szalay Ká-
roly, Petrich Ferencz, Haviár Dániel, Pap
Elek, Hevessy Benedek, Justh Gyula, Po-
lonyi Géza, Herman Ottó, Helfy Ignác, Zol-
tán János, Beniczky Miksa, Dobay Antal,
Majthényi István. Eötvös Károly, Kiss Al-
bert, Meszlényi Lajos, Farkas Balázs, Lu-
kács Gyula, Hentaller Lajos, Szederkényi
Nándor, Jeszenszky Ferencz, Fornszek Sán-
dor, Kun Miklós, Törs Kálmán, Gulácsy Gy-
ula, Illyés Bálint, Szabó László, Madarász

Imre, Szadovszky József és Kürthy Sándor
képviselők. Irányi üdvözlő a jelenlevőket, s
előadja, hogy Tolnamegyében a párt a mult
hóban szerveztetvén, ott a központot Her-
man Ottó és Meszlényi Lajos képviselték.
Ezóta Kölesden újból volt pártgyűlés. Itt
Kun Miklós és Dobay Antal voltak, ugyan-
csak Nyiregyházán Pap Elek volt jelen a
párt megbízásából, a párt e képviselőknek
közvetlen szavaz buzgó fáradozásukért.

Irányi jelenti, hogy a nemzeti párt ve-
zérével, Apponyi Alberttel értekezvén, hosz-
szasan tanácskozott vele azok felett a módo-
zatok felett, melyek alapján a két párt a
jövő választások alkalmával egyöntetűleg
küzdhetne a kormány ellen. 1887-ben a mér-
sékelt ellenzékkel szintén bizonyos egyez-
mény alapján ment a párt a választásokba.
Kérde, mi a párt nézete e kérdésben?

Polonyi Géza ajánlja, hogy most az ér-
tekezlet mondja ki az együttműködés feltét-
len szükségét; a fő ok erre az, hogy a nem-
zeti párt jelentékenyen közeledett a függet-
lenségi pártához.

Eötvös Károly három alapelvet kitűzését
és követését látja szükségesnek. Az egyik az,
hogy a függetlenségi párt minden kérdésben
szervezkedjék s lehetőleg állítson jelöltet. A
másik alapelv az, hogy a kormány jelöltje
ellen feltétlenül küzdeni fog. A harmadik
alapelv az, hogy ott, hol saját jelöltjét győ-
zelemre nem viheti, a nemzeti párt jelölt-
jét támogassa. De erre semmi különös egyez-
mény nem szükséges már azért sem, nehogy
a választók tévedésebe ejtessenek a „nemzeti
párt“-nak legalább nevével, mint annak ide-
jén sokan megtévedtek a kormánypárt „sza-
badelvi neve miatt.

Lukács Gyula pártolja az együttmű-
ködést.

Herman Ottó nem helyesli a nemzeti
párttal való együttműködést.

Szabó László elvben helyesli azt, de a
részletekben némi nehézségei vannak.

Kun Miklós helyesli az együttműkö-
dést a nemzeti párttal.

Kadocsy Jenő kimondatni kéri, hogy
a szövetségés minél nagyobb területre ter-
jesztessék ki.

Pap Elek hozzájárul az együttműkö-
déshez.

Szalay Károly általánosságban óhajtja
elfogadni. A részleteket a végrehajtó-bizott-
ságra bizzá.

Irányi kijelenti, hogy a párt elhatáro-
ta, hogy az 1887-iki megállapodások alapján
működik a választásoknál a nemzeti párttal.

Ezután még több apróbb belügyet tár-
galtak.

A halottak napján.

— Irta: Sebesi Samu. —

Sötét, komor felhő emelkedett fel észak
felől; lassankint eltakarta a mosolygó kék
 eget, elnyelte a nap meleg sugarát, áthűtötte
 a lég kellemes langyosságát, a földre sötét
 árnyat borított, gomolygó tömege olyan hi-
 deg, olyan fagyos szel lebbentett alá, mint
 a milyen hideg, mint a milyen fagyos a ha-
 lál érintése.

Többé nem csipentett a szén cinkje
 mosolygó őszi napsugárnak; többé nem su-
 togott a lomb, mint mikor enyhe szellő éde-
 sen ringatta; nem virult az őszi rózsza fehér
 gyümölcsű jázmin bokor alatt és a csendes
 zsongás, szelid éjszakák halk zizezése, az a
 mármorosan altató nesz, mit az élő, viruló
 természet rejtélyes tünderei okoznak, úgy el-
 enyészett, mintha a halál országának örök
 némaságába jutottál volna.

Hová szállt el a mármoros dal, mely a
 természet búzájának láttára született? Hová
 tűnt el az édes illat, a mit balsamos helyűt
 virágok lehettek? Hová bútatok ringó levelek,
 melyeknek tünde árnyában annyiszor pihentem,
 míg fejemet kéjjel hajtottam a buja gye-
 puba borsónyába. Hová lett tiszta kékséged
 végtelenség, mely olyan híven tükrözött vissza
 a szabadság búské képét? Hová szálltak
 enyhe éjszakák szelid zsongásai, melyekből
 képzeletem szötte káprázatos ábrándképeit?..

Jött a sötét, komor felhő, mely méhében
 hordta a halált. Megérkezett a végső pillanat.
 Az enyészett diadalt ül az élet felett. A fé-
 nyes nyüzsgő eleven ékes kacagó világon a

A primás kérdés.

Bpest ok. 30.

A kormánypárti sajtó megkísérelte arra
 az álláspontot állítani, hogy Samassa egri ér-
 sek nem volt a kormány jelöltje a primási
 székre. Ma már e kísérlet abban módosul,
 hogy a kormányhoz közel álló „Pesti Hir-
 lap“ nyilvánvalóan mondja, hogy „Samassa
 a kormány jelöltje volt, de — hozzáteszi
 — hogy“ a római kuria ellenállása miatt,
 kinevezése összehúzóds nélkül lehetetlenné
 vált. Ezzel a „Pesti Hirlap“ elismeri mind-
 azt, a mit mi állítunk és a mit Magyaror-
 szág sérelmének tartunk, azt t. i., hogy Ma-
 gyarország szuverenitása Rómának feláldoz-
 tatott. A „Pesti Hirlap“ maga szept. 26-kán
 a következőket írta:

„Világos tehát, hogy a magyar közvé-
 lemény e kérdésben a kormányt támogatja.
 Ebben az országban, hol a katolikusok min-
 denekelőtt és mindenkor magyarok voltak
 a katolikus közvélemény jelöltje a herceg-
 primási székre is csupán oly főpap lehet, a
 ki egyháza és felekezete érdekeit összhang-
 zásba tudja akarja hozni a magyar ál-
 lam érdekeivel.

Ha ezt a Vatikánban nem tudják meg-
 érteni úgy lássák következményeit. A kato-
 likus ügynek nagyobb dicsőségre és hasznára
 semmi esetre sem szolgálhat az az aknamunka
 melyet Samassa ellenségei folytatnak a szent-
 székkel a magyar kormány és jelöltje ellen.
 Nemcsak hinni szeretjük, de meg vagyunk
 győződve róla, hogy a csatlakozás utóvégre
 is azon az oldalon lesz hol minden követ meg-
 mozdítanak Samassa kinevezésének meghu-
 sítására.

A Szapáry-kormány Rómával szemben nem
 lehet gyöngébb mint az Andrássy-kormány,
 mely az infallibilitási kérdésben s mindazzal
 a mi vele összefüggött, meg tudta óvni a ma-
 gyar apostoli király felségjogait. Nem en-
 gedheti meg, hogy Magyarország herceg-
 prímási székébe a tudta óvni a ma-
 gyar apostoli király felségjogait. Nem en-
 gedheti meg, hogy Magyarország herceg-
 prímási székébe a tudta óvni a ma-
 gyar apostoli király felségjogait. Nem en-
 gedheti meg, hogy Magyarország herceg-
 prímási székébe a tudta óvni a ma-
 gyar apostoli király felségjogait.

A kuria ellenállásának rendíthetlensége
 egyébiránt a személyi kérdésekben rendse-
 rint csak addig szokott tartani míg megfe-
 lelő erős akarat nem találkozik. S e te-
 kinetben nem is szükséges olyan drasztikus
 példákra utalni, minőket II. József uralko-
 dása tár elénk. Hogy csupán a közelmúlt-
 ra hivatkozzunk, mindenestre nehezebb föladat
 volt rábírn a Vatikánt, hogy megküldje a
 bibornoki kulapot annak a Haynald Lajos-
 nak, ki az exkommunikált Viktor Emánuel-
 nél tisztelettel, mint legyzóni az ellenállást a
 „liberalizmusa“ miatt bevádolt Samassával
 szemben.

Nincs okunk tehát kételkedni a fölött,
 hogy a magyar kormány akaratát fog érvé-
 nyestlni a pápai kuriánál.

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1891. október 31.

Fakylaláng.

(Példányképmé sirjára *)

Gyűjtje: E. KOVÁCS GYULA.

A mióta szellemednek
 szívedháza porba omlott,
 s bemezt az örök éjbe
 az a búské, fényes homlok;
 A mióta hőseidnek
 lábával alá szálltál,
 az a hagyott szép országod
 egyebet sem ismer gyászal.

Lelített a fényt, az áldást,
 szívalvasztó nagy hatalmad;
 Boldog a ki bámult élve,
 s szent-irigyen magasztalhat,
 az a nagyok ez irig — vallom —
 az a szászor boldog Caesar,
 hatalmas hősök hőse,
 szászorzott a végezőlnál!

Oh miért, — oh, hányszor nem kél
 az a kérdés tűz lelkemben:
 Miért kellett nekem nálad
 Anyival később születnem?
 Miért nem veled, oldaladnál
 Elköszöltem égbe, forrva?
 De nem is a legelső közt,
 De mint csatlós, fegyverszolgá.

*) Egressy Gábor.

*) Arany és Petőfi.

Igy irt a „Pesti Hírlap” szeptember 26-án és ma október 30-án már mentegeti a kormányt azért, hogy meghátrált és hogy Samassát elejtette. Mentegeti a kormányt és ma már nem azokat a veszélyeket látja, melyeket éppen a Samassa kinevezésével kellett volna elhárítani a magyar kormánynak; hanem látja azokat a veszélyeket, melyek akkor álltak volna be, ha a magyar kormány győzelemmel jött volna ki ebből a komplikációból. Mit tartunk arról az eljárásról? Mit tartunk azokról az érvekről, melyek ezt a meghátrálást takarni akarják? Ezekről csak azt mondhatjuk, hogy egészen méltók a kormány eljárásához. Méltók ahhoz az eljárás-hoz, mely felhasználta egy nagyevűt érseket, hogy hat hónapon át az által legyen népszerű, hogy ez a nagyevű érsek a kormány jelöltje. Főlkéri az érseket, hogy mentse meg a kormány egyházpolitikáját a miután felkérte a felhasználta, ezzel egyszersmind kiteszi az érseket mindazon támadásoknak, rá-galmaknak, ármányoknak, melyek csakis azért zúdulnak az egri érsekre, mivel ő a magyar kormány primási jelöltje.

Kinek jutott volna eszébe az egri érsek ellen intrikálni, ha őt a magyar kormány a saját érdekében nem exponálja? Senkinek. Az egri érsek hozzáférhetetlen úgy is mint ember, úgy is mint pap, úgy is mint politikus, úgy is mint hazafi. Nem is tudtak hozzá férni most sem, hanem hozzá tudtak férni a római kuriához. És mit tett a kormány, miután az egri érsek saját akaratán és öhajításán kívül, tisztán csak az egyház és az ország érdekében, kitette magát a hat hónapi vesszőfutásnak, a kormány azt tette, hogy midőn helyt kellett volna állnia, akkor meghátrált és hogy állását valahogy veszélybe ne döntse, az egri érseket több, mint illojális módon és kevésbé mint férfias módon elejtette, sőt a mi több, most éppen azzal akart sajátja által népszerűsége csínálni magának, hogy nem az egri érseket nevezette ki és azt akarja elhitetni a közvéleménnyel, hogy ezzel tett szolgálatot az egyház és az ország érdekében.

A román király elutazása.

Károly király németországi utazásáról a következő távirati tudósítások érkeztek:

Potsdam, okt. 29. Károly román király ma a császári párral együtt jelen volt a boorstätti mezőn tartott katonai gyakorlaton. A gyakorlat után Vilmos császár és a román király az 1. gárda-ezred élére állottak a városba vezették a t. Erre a feladatok az ezred kaszárnyájába mentek villásgelgélre.

Potsdam, okt. 29. A román király ma délután 3 órakor elutazott Bukarestbe. A császár a bucsu ásnál a pályaudvaron a legszívesebben megrázta a király kezét. Borostólban a román trónörökös találkozni fog a királlyal.

Berlin, okt. 28. Károly román király a birodalmi kancellárnak és a külügyminiszternek államtitkárnak a román csillag nagykerecsijét adományozta.

Berlin, okt. 29. Hir szerint a román király Odeberg-Butika-Budapest keresztl, tehát Bécs érintése nélkül, tér vissza Bukarestbe.

London, okt. 29. A román király hir

Hanem azért mi, a kiknek az enyészet örök törvénye nem kondította el az utolsó órák, félkeressük haló poraitokat és az enyészet szomorú ünnepén felgyújtjuk sirhalmaitokon az emlékezés mécsángjait.

A közös sors, mely a halálban vár reánk, — titeket odalenn a sirban egyenlökké tehet, de mi a míg élünk, emberek maradunk továbbra is. Nem alkuszunk a büszkeségből, nem hagyunk semmit el a hiúságból. Hiába hirdeti a hervadó világ az egyenlőséget, a mi bölcsességünk hiába ismeri el az igazságot, mert a mi hiúságunk nem hajol meg előtte.

A halottak csendes pihenő helyén ezernyi ezer láng szövi be fényes sugarával a sötét, hideg éjszakát. Eljön az övegy meghalt férje sirjához, eljön az árva édes szülőihez; eljön az anya kedves gyermekének örök pihenő helyéhez. Minden sirnak van látogatója a napon s minden rögöt talán megnevdesít egy kihullott könnyec.

Látom a kriptá homlokzatát fényes sugárözönben uszni, közül az ékes transzparanttal, látok jól gondozott sirt elfedve drága koszorúk halmazát, megvilágítva színes mécsék káprázatos fényétől; látok roskadozó sirhantot, melyen pislogó fagygyertya szórja halvány világát. Látom a gazdag hiúságot és büszkeséget, látom a szegény nyomorúságos megalázkodását.

Valyon egyik vagy másik gondol-e arra, hogy azok odalenn milyen egyformák?

Látom a fájdalom könnyét, mely az elvezetett kedves sirjára hull, látom a kétségbeesés könnyét, mely a kildött istápolót si-

szert határozott ígéretet tett a német császárnak, hogy támogatni fogja a hármasszövetség béképolitikáját. Románia tehát az osztrák-magyar monarchia előhírnökének tekinthető a Balkánon Oroszország törekvéseivel szemben.

Levél.

Székelv Keresztur, okt. 29

A nemzet napzsámolai, kik hivatal vanak Magyarországot másodszor meghódítani, „udvarhelymegyei tanítótestület” név alatt szervezkedve, rendes közgyűlést, közsgünkben, ma délelőtt tartották meg. Daczára annak, hogy a hosszas szárazságot, a rég várt eső helyett, havas-zivataros idő váltotta fel, a közgyűlésen a tanítók nagy számmal jelentek meg. Ott volt érdemes tanfelügyelőjük Sándor Mózes is.

Borbély Sámuel kép. igazgató lelkes elnöki megnyitó beszéde után, Olasz Domokos a titkári jelentést olvasta fel. E titkári jelentésből kiemelendőnek tartom, hogy az Udvarhelymegyei tanító-testület, homoródi, sz.-kereszturi, sóvidéki és udvarhelyi fiók-körökre van osztva. E körökben a lefolyt iskolai évben élénk munkásság folyt. Mintatani-tás, könyvismeret, felolvasás, vitatételek megbeszélése, mind fiók-kör gyűléseinek rendszeres tárgya volt. A homoródi kör e befelől két unitár-lelkész közreműködése mellett 2 alkalommal gyermek isteni tiszteltetést tartott. A kereszturi kör Szkereszturon, a többi körök egyes községekben felváltva tartották gyűléseiket. A körök könyvtárak gyarapítására is gondot fordítottak. Felméri „Nevelés tudományát” minden kör megszerezte. Egy pd. megvette Kossuth „Irat”-t is.

A Belle László pénztárnoki jelentéséből megtudtuk, hogy az egyet pénzvagyona 300 frt, árvaházi alapja 800 frt körül van.

A magyar tanítók országos bizottságának budapesti gyűlésén Belle László képviselvé a tanító testületet, eljárásáról közhe-lyessel tudomásul vett, terjedelmes jelen-tést olvasott fel.

E közgyűlésnek fénypontja Sándor-Domokos tanárnak a „szemléltetés”-ről tartott felolvasása volt. Ez élénk irányu, alapos ké-szültségről tanuskodó felolvasás, mindvégig lekötötte a hallgatóság figyelmét.

Első és legfőbb szemléltető eszköznek magát a tanítót, a tanító egyéniségét tartja. A tanuló többet tanul a tanítóról, mint a tanítótól. Megjelensé, igénytelensége, egyszerű-sége, munkássága igazság és hazaszeretetet stb. mind tanítanak.

Indítványozza, hogy az abauj-tolnamegyei mintájára, megvénkben is tanszer muzeum létesíthessék.

Ez indvány, megvalósítás végett, átté-tetett a választmányhoz.

Mellőzve tjbh nem épen közérdektű tárgy és indítvány felett folytatott eszmecsere, még csak azt említem meg, hogy a közgyűlést közbéd fejezte be, melyen érdekes pohár köszöntőkben nem volt hiány.

Sport.

Bécs okt. 30.

A turf botrányai.

Illetékes helyen azt az értesítést nyert-tük, hogy a közbeszéd tárgyat képező turf-botrányokról a sajátban megjelent hírek nem egyeznek meg teljesen az e tekintetben folytatott vizsgálat eredményeivel. Az erre vonatkozó megállapodásokat tartalmazó jegyző-

Keserű pohár

ANGOL REGÉNY.

A DÓRA szerzőjétől.

Az „Ellenzék” számára fordította: Amica.

II.

Folytatás (4)

— Soha sem gondolta, hogy az az ézelem a halálánál több volt, vagy többre nő-heti ki magát? kérde Lindaayné.

Róza a fejét rázta.

— Nem soha, válaszolá, szemeit az asszonya arcára emeli. Senki sem gondol-hatta, aki őket együtt látta. Maud, aki min-dig hideg és tartozkodó módúra volt, Dacre urhoz egy árnyalattal még hidegebb volt mint másokhoz, ő pedig olyan bodoló tiszte-lettel viselkedett iránta, mint ha Maud való-ban egy királyné lett volna, s tőle nem csak évei, de rangja által is elérhetetlen távolsá-gban állana. Azonban, különben is, majd nem eleitől kezdve —

A leány hangja itt elakad, s hirtelen a szegény nőre, akit a kétségbeesés köntnyét, mely a kildött istápolót si-

könyvet budapesti részről gróf Batthány El-lemer, a budapesti jockey-klub elnöke, még peccát alatt őrzi, s úgy a bécseben megjelenő „Wochen Renn Kalender”-ben, mint a „Vadász- és Versenylapok”-ban holnap fognak nyilvánosságra hozni. A már megtörtént megállapodások némi tekintetben még válto-zásnak szenvedtek. Forrásunk továbbá arról biztosít, hogy a vizsgálat eredménye nem lesz oly szenzációs, a minővé botrány-haj-hászó lapok, de kivált a magasabb körök-re sanda szemmel tekintő bécsi sajtókzámolások fújtak föl.

A „Neues Wiener Abendblatt” szerint gróf Batthány Elemér 1000 forintot biztosított annak a detektivnek, ki először szolgál-tat oly kiinduló pontokat, a melyek alapján a Jockey-club vizsgálatát megindíthatja. Hogy ez a rugó hatékony volt, kitűnik abból a körülményből is, hogy a budapesti „Hotel Central”-ban a jockeyek formális irodáját fődözték fel, hol ezek „bizalmi embereikkel” derűre-borura találkoztak. Leginkább bécsi egyének jártak-keltek a „Hotel Central”-ban.

Vacsorák és tivornyák alkalmával megbe-széltek a különböző esélyeket, de a helyes tipegét még nem állapították meg. Csak a verseny napján és pedig közvetlen az illető futam előtt beszéltek meg, hogy melyik ló legyen a győztes. A próbavágás előtt aztán vagy a „győztes” ló lovasának nevéét kiál-tják el a jockeyk izletbarátainak, vagy vala-mely angol kifejezést használnak, melyben már előbb megállapodtak. Így ha azt beszél-ték meg a központi szállodában, hogy vala-mely ló pl. „Masseur” fog győzni s ha köz-vetlen futam előtt a jockeyk is ebben egyez-ték meg, izletbarátainak „Good day”-t ki-áltanak, ami annyit jelent, hogy a dispozi-ciókban változás nem történt és tényleg „Masseur” lesz a győztes.

Az utóbbi időben, midőn nyilvánvalóvá lett a bizalmatlanság a jockeyk irányában, ezek nagyobb elővigyázattal jártak el és ba-rátainak nem adtak a korlátoknál találko-zót, hanem egy hölgyet szőlítottak a korlát-hoz, ki a kompániához tartozó egyik jockey-val bizalmas lábon állott. Ennek a hölgynek az volt a feladata, hogy a győztes ló számát, melyet megneveztek neki, a totalizátor köze-lében tartózkodó izletbarátoknak gyorsan tudtal adják. Az is kitűnt, hogy ezeket a „jó számok”-at csak az utolsó pillanatban szok-ták megtenni a totalizátoron. Mind e részle-tek hozzájárultak ahhoz, hogy a fogadási gyűrtű felfedeztetett.

A turf-botrány tárgyában a következő táviratot vettk Bécsből: A jockey-klub igaz-gyósága ma ílést tartott, az ott történeteket azonban titokban tartják. A vizsgálatban áll-lítólag új fordulat állott be. A heti verseny-naptár vagy ma vagy vasárnap reggel jelen-lik meg.

Adományok

a kolozsvári 1848—49. orsz. ereikye mu-zeumnak.

a) alapítványok.

Id. Kibédi Biasini Domokos k. tanácsos ur 20 frt alapítványát befizette s az a ko-lozsvári kereskedelmi banknál 129 sz. taka-rékpénztári könyvecskében „1848—49. orsz. ereikye muzeum K. Biasini Domokos alapít-vány” cím alatt elhelyeztetett. A muzeum igazgatóságánál be lett jelentve már egy má-sodik alapítvány is szintén 25 forinttal.

K. Biasini Domokos ur ezenfelül a kö-vetkező tárgyakat adományozta újabban: 1, 1 db 10, 1 db 5, 2 db 2 frt Kossuth pénz.

2. A „Honvéd” című lap 1849 évi 128 száma, melyben Szentiványi Károly orsz. telj-hatalmu biztos által elismerő és köszönő so-rok kíséretében nyugtázva van, hogy Biasini

— Nemde, majd nem eleitől kezdve gyanította, hogy magát szereti.

— Nem gyanítottam, ő maga mondta, hogy szeret — igazán ki Róza élénken, az önzert némi büszkeséggel. — Oh! itt csu-lás, szégyenteljes és kegyetlen csalás történt, de ők nem mondhatják, hogy én ámitottam magamat! Dacre Henry nyíltan és világos szavakkal, melyek oly igaz hangzásnak vol-tak, mint az igazság maga, mondá gyakran nekem, hogy szeret és kért, hogy legyek a felesége.

— És maga édes gyermekem — maga mit mondott?

— En „Igent” mondtam — válaszolá a leány lázas fájdalomtól győtrő szemekkel, s görcsösen összeszorított kezekkel. — Mit mondtam volna egyebet, midőn az a gondo-lat, hogy szeret, és saját szerelmemnek a tu-datja, oly örületesen, oly kimondhatatlanul boldoggá tett. Nem vagyok bizonyos benne, ha vajjon nem köszöntem-e meg neki azt a jószágot és nagylelkűséget, hogy engem-t, a kivel senki sem gondolt — szeretőt. Elég az hozzá, hogy megértettük egymást, s egy kevés ideig elégedettek és boldogok voltunk. Oh, asszonyom — folytatá, megindító tekin-tetet vetve a beteg részvételtelen arcára, — ha az ég könyöröltes lett volna hozzám, — hogy akkor kellett volna meghalnom. Soha sem lehetek többé olyan boldog, mint a mi-lyen akkor voltam.

— Csitt, gyermekem. — Az ég mindig jó hozzánk — mondá Lindaayné komolyan, de a dorgálás érdessége nélkül hangjában. Folytatás.

Mi késleltette az esküvőjüket — a Dacre ur akarata, vagy a magáé, vagy csupán csak a körülmények?

— Nem tudom bizonyosan, válaszolá Róza haját hátra taszítva forró homlokáról, s zavartott tekintettel nézve kérdező-jér.

Domokos helybeli polgár újabban 40 frtot ajándékozott a sebesült honvédek ápolására, két golyós fegyvert és egy pár pisztolyt adományozott a honvédeknek.

3. Egy sétatbotot adományozott, melyet Kufsteini fogságban egy évig faragott egy honvédtiszt 1849—50 évben. A pálcát Biasini egy árverésen 100 frtért vette. A pálcza somfából van, egy méter hosszú, s 7 alak van egész hosszában reá faragva, ki-lönböző, jó izlésre mutató ékítmények között.

A többek között Faust és Margaréta, Klára Visegrádon, Mátyás király lóháton stb. stb. van kidomborítva az egy méter hosszú pálczán. A szegény fogoly egy tolkással fa-ragta az egész et s az oda helyezett alakok úgy látszik, a szerint kerültek a pálczára, a mint észre jutottak.

Vég h B. rtalan 1348—49-beli ezredes és karagéd az V. hadtestnél egy igen érde-kes „Pro memoria”-t írt az orsz. ereikye muzeum számára, azokról az eseményekről, a melyekben részt vett. E leírásban sok olyan nevezetes eseménynek ismertetése is előfor-dul, a mi a történet írásban még nincs meg és így a történelem kiegészítésére becses adatul szolgál a muzeum kézirattárában. Így kellene, hogy tegyen mindenki, a ki a mo-zgalmakban élt, vagy azokban részt vett. Bármily egyszerűen látni az észlelt tényeket szűksége azért, hogy minden esemény több oldalról legyen megvilágítva. A Promemoria mellékletül egy fél iv papíron a következők foglaltatnak:

„A mi engemet még a fenntebbieken túl illet) megjegyzem, miszerint Haynaunak azon rendeletét folytán t. i. hogy azon egyének a kik a forradalomban résztvettek, és előbb a cs. k. hadseregben mint tisztet szolgáltak, tartoznak magukat évi 849. november 30-ig Bpsten a cs. k. katonai főparancsnokságnál jeleníteni, különben a mulasztók „Vogel frei” deklariált!

Az ezekből következtethető eventualitá-ok-nak magamat kitenni nem akarván november hó utolsó napjaiban Bpsten jelentkeztem.

Pártfogóim kéréseire azonban sikerült, hogy évi 1850. január 9-ig szabad lábon hagytattam; ekkor a téparancsnokság által czibáltatván, az új épület V-ik sz. pavillon 3 és fél sz. alatti szobában elzártattam. Ismét január 24-én több társaimmal együtt erős katonai fedezet alatt Aradra kísértettünk.

Márcz. 5-én a Kriegs recht által kötélt általi kivégzésre lettem ítélve, mely ité-let azonban kegyelem után, tíz évi várfog-ságra lett átváltoztatva — vasban!

A Rajasitch patriárcha által, az osztrá-koknak ajándékozott 500 drb vasláncból 1 — kezem és lábomra feltetett. Fél évre később a láncot levétetett, és én évi 852 aug. hó 10-én az aradi várfogságból kiszaba-dultam.

Kolozsvár okt. 18. 1891.

VÉGH BERTALAN

Több beérkezett adomány a következő napokon lesz ismertetve.

A szíves adakozóknak hálás köszönetet mond

A muzeum igazgatósága.

Tudomásul.

Az erdélyrészi Falka-vadász-társulat tisztelt tagjaival van szerencsém tudatni, mi-szerint a falka-vadászatok ez évben hivata-losan Szt.-Hubertus napján, november 3-án kezdődnek meg. Találkozó az alsó-zsuki Hu-bertus-laknál a kolozsvár-deési vonat érke-zésekor (reggeli 9 óra.)

Alsó-Zsuk, okt. 30. 1891.

Br. WESSELENYI BÉLA.

falkanagy.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, október 31.

— November 1-ével új előf-tést nyitunk lapunkra.

Előfizetési feltételeink:

Okt—Deczemberre . . . 3 frt.

Egy hóra . . . 1 frt 50 kr.

Uj előfizetőinknek tárcza re-gényünk eddig megjelent kölé-mnyeit megküldjük.

A kik előfizetési díjjakkal ha-ralékban vannak, kegyeskedjenek azokat megküldeni.

— Az erdélyrészi falka-vadász-

társulat falkájával a gyakorló vadászok — cub huntiny — f. hó 15-én kezdőd- meg, és mostanig 12 vadászat volt, na-ugyan hivatalos jelleggel, de részt vehet- azokon mindenki. Voltak már igen sikert- vadászatok, melyek nyilvános vadászatok- bevaltak volna. A falka két része van on-va, egy sebes és egy lassura, a sebes fal-ka áll 24 ebből, a lassu 26-ból; mindk- falka kitűnt. A társulat istállója áll ma 16 állami mén is, mely kipróbálás nap- lett oda küldve. A vadászatokon eddig re- vettek a falkanagy és hivatalos személye- kívül gr. Bánffy György, lovag Bakó J- rencz, b. Schleinitz Werner, gr. Bánffy Al- lós, Montbach Imre, Brandner Gyula Al- nagy, Papp hadnagy. Kohl kapitány, Tho- nay Reginald; nők közül b. Wesselenyi B- láné. A vadászatok hivatalos megkezdé- se egyszersmint tünnepléses megnyitás Szt.-Hubert napján, nov. 3. lesz. Találkozó nagy- 9 órakor az alsó-Zsuki vasuti megállón- lett levő Hubertus laknál, hol Nagy Per- nánd jó hírd vendégül konyhája van hiva- va a jó évtágyu vadászok ét- és itatvá- kielégíteni.

— E. Kovács Gyula Kolozsvár Madách Imrének „Férfi és Nő” címűt- gediját, melynek meséje a Sophokles „Tr- hisztiók” klassikai remekének majom- majdnem azonos — színre alkalmata, s- színház igazgatósága a nagy korszora- tési évfordulójára ünnepléssel jövő év ju- 23-án fogja méltó fényűvel előadni. A- szerepei kiosztása következő: Dejanira H- nyadi Margit, Jolá Szerémi Gizella. H- les E. Kovács. Lantos Ivánf. Buristhus- Az Ember tragédiáján kívül Madáchnak- madik műve ez, mely Kolozsvárt előad- „Csak végnapjai”, „Mózes”, m- E. Kovács scenirozásában kellő elem- résztvettek; de a három közt most a „E- és Nő”-nek jósolnak legmegérzőbb hatást. Ez előadás irodalmi és színmű- esemény leend minden bizonyly.

— Halottak emlékezete. A- egyetem ifjusága a halottak napján- káshoz képest most is méltóan fogja- ünnepleni. Az ünnepély nov. 2-án 6- órakor lesz a temetőben, hol az ifjus- szeröl Fölcséry István, az egyetem el- tanárai felett fog beszédet tartani, S- Sándor pedig ez alkalomra írt: „A b- sirjáról” című költeményét fogja elmu- .

— Értekezlet. A kolozsvári be- kedők és kereskedők ifjak társulatának- szakosztálya tegnap népes értekezlet-

vannak a Rochesterekkel szembe, hogy- sok van a hatalomban.

„És ezzel a hatalommal élni- monda, oly különös hideg moosoly, m- skülönben sem szép arcúzt valószá- szatszítóvá tette legalább én előtem- bár folytatá tán nem úgy, hogy küls- kapjak érte.

— Kegyetlen lesznek nagyon ke- de csak a maguk javáért. Henry, elmu- diába én éretem?

Fájdalmas kiáltás tört ki ajkaim- tehettem róla. Ekkor tudtam meg, hogy a szándéka. Elviselhetetlennek tettem, hogy kedvesemet elktldje tőlem, a midőn jogom volt annak az általmár- retetése számítani.

De még az első éles fájdalom al- próbáltam meg Henryt befolyásolni s- bol nem néztem az arcára pár pillan- hallottam, midőn azt mondá:

Róza nélkül?

— Természetesen — válaszolá Ma- dának. Ugy menjen, hogy van. B- a maradhat — mondjuk hogy egy pár- akkor ha bár nem gyűjtött is mag- de legalább bebizonyította hűségét, s- meglátjuk, hogy mit tehetünk.

Amint a Henry válságba rú- oly erősen vert a szívem, azt hittem, megszabad. Ugy tetszett előttem, m- reám nézve e világban minden a m- függne. Az én válságom egy pillan- habozás nélkül megtörtént volna. Sz- esküdtem volna meg vele rögtön, ha- szegényességgel és kényelmetlenséggel- szállta, mint hogy a legfényesebb B- Maudnak köszönöm. De a becsért- tam állott, és Henry oly sokáig le- tározatával, hogy csominom vágn- vesztve, egy kis könnyed névelé-

— Ugy látszik, hogy nincs na- nagyod, vagy talán Róza miatt na-

melyen a fiatalság seljes számban részt vett. Fogel Antal dalszaksztályi elnök és hatóság beszédével üdvözölte a jelenlévőket és beszéde folyamán a dalszaksztályi munkájukról és a mai beszámolóval összefüggő sikeres működéséről beszélt, — mindegyesik sikeresen rendezett thea-estélyről emlékeztetve; — különösen felemlítéssel Székely Lajos az osztály tevékeny pénztárát, ki hangya-szorgalmával a krajczáros munkákat gyűjtötte és jó gazdálkodásával a mai beszámolóval tiszteletes összegeket ki, mint pénztár készletet; végül a jelenlévőket jövőre is a dalszaksztályra egy anyagilag, valamint közreműködésben tanogtatni. — A fiatalság részéről Tancsics János köszöntésként a dalszaksztály elnökének az osztály érdekében kifejtett tevékenységét és javasolja, hogy az új idényre megváltott elnököt válasszák meg, mit a jelenlévők fogadtak és Fogel Antal krajczáros dalszaksztályi elnöknek választották. A többi tisztviselői választása is megváltott az osztály működését legközelebbi idényre is így a tél folyamán ismét néhány thea-estélyt rendeznek komikus programmal, melyek egyikére valószínűleg a tavaly nagy sikert nyert mellett működött kínai zenekar Chang-Yiangból átrándul.

— **Színház.** Három rövid apróság megemlékezése sokan gyűlték össze tegnap a színházban. Elsőnek a „Harag” című dráma Lajos által iró drámalettel mutatott fel a mai előadás. Az idyll jelenetekben irtó féltékeny darab kellemeesen csengő rimeiben a közönség és a K. Gerő János és az Iványi Jenő szépen kidolgozott jeleneteket megkapta. Ezt követte a „Varázslat” Offenbach 1. felv. operettje. Ebben a darab Flóra aratott zajos tetszést. A darab végén a közönség meg is ujjazta. Harmadiknak Dr. Ujvári Béla 1. felvonásos vígjáték „Gyermek” szimulált sorra mint a darab meg lehetne híányosan kidolgozva; a kép, melyet az előad, csak egy nagyjából van oda vetve. Hamory Dániel, a szülő jogonról, Dávid Pista tanítványból Megyeri Dezső kabinet alakot csinált. Kétféleképpen mutatta be a bakfischből hírtelen nagy leányá lett Margitot Deli Emma. Mind ketten tapsokat arattak. Az előadások fél tíz órákor vége volt.

— **Az első bált** az újjvilágban a jövő vasárnap nov. 2-án rendezik az önkéntes társulat egyet zenekara javára. A bál a mai zenekarral rendezetik. A mulatság körül már is széles körben nagy az érdeklődés.

— **Göllner Béla** végzett jogász, a K. A. C. bajnoka, a kolozsvári társadalmi körök kedvelt tagja, Berczelli Béla kolozsvári kir. tábla elnök által törvényszéki joggyakornokká neveztetett ki.

— **Stereoskop photoplasztika** kumban, mely a belkőpép utcaiban a főúri lakásokban van, igen érdekes képeket lehet látni. Hétféleképpen olaszország szépségei, továbbá Amerika, a Niagara, a függő híd a szomszéd palota, a fehér ház, Oroszország nagy építványai stb. lesznek láthatók. A belépő díj a látni valóhoz képest igen mérsékelt. 20 kr-ért, kényelmesen, fűtött szobában lehet gyönyörködni a bemutatott képekben.

— **Tanári beiktatás.** Az unitárius kolozsvári főiskolájában 1891. nov. 6-án tanári beiktatási ünnepély lesz a következő sorrenddel: 1. Ének az ifj. dalárda által. 2. Az ünnepély megnyitása Hájós János által.

— **Tehát magukra hagyom,** hogy együtt beszéljék meg a dolgot, de meg vagyok róla győződve, hogy Róza nem engedí határozatát semmi féle önző érdek által befolyásolni. — E szavakkal, s egy éles figyelmeztetéssel tekintettel reám, eltávoztam. A következő pillanatban Henry mellett állott a kezemet megfogta, s a szemembe próbált nézni, melyeket makacsul a földre függesztve tartottam.

— **Róza, mit tegyek?** kérdésként. Drágám, határozásra jadtál. Te tudod, hogy milyen szegény vagyok, hogy mily kevés az amit itt neked felajánlhatok. Menjek-e, hogy az arany keleten gazdagságot szerezzek — vagy itt maradjak és — Róza, nem akarsz választani? Édesem, te reád bízom a választást.

— **Fájdalom,** de ez nem volt igaz. Már az a tény maga, hogy e kérdést hozzám intézte, tudomra adta, hogy mit kell választanom.

— **Éreztem,** hogy később volnék meghalt, vagy bármilyen nyomor és szenvedést elviselné, mintsem önzőnek tűnjék fel Henry és Maud előtt.

Igy érezte azt válaszoltam:

— **Menj,** Maud olyan állást ajánl, a melyhez talán soha se juthatnál többé. — Hátlanság volna visszautasítani és ő szívesen kíván mutatni.

— **Az utolsó szavakat** kissé kétséges hangon mondtam, de Henry a leghalálabb érzellemmel ismételte azokat.

— **Oh igen,** arról teljesen meggyőződve. Róza, ő ami drágáimnak, s egykor meg fogjuk neki köszönni, hogy segített bennünket boldoggá tenni.

— **Aztán a Maud által** felajánlott állás előnyeit és kötelezettségeit kezdte magyarázni. (Folyt. köv.)

isk. f. gondnok által. 3. Beiktatási értekezést tart: Kanyaró Ferenc tanár. 4. Beiktatási értekezést tart: Boros Sándor tanár. 5. Ének az if. dalárda által. 6. Beiktatási beszédet tart: Nagy Gyula tanár. 7. Üdvözölő beszédet tart: Kovács Antal tanár. 8. Az ünnepély beárasa az igazgató tanár. 9. Ének az ifj. dalárda által.

— **Uj vivó terem.** Kolozsvárt a főtéren a grand kávéház udvarán nagy fényes és a fejlett viszonyoknak megfelelően rendezett vivó terem nyílt meg, a téli idényre. A tágas és kitűnően világított terem Páska Zoltán vivó mester rendezte be. Egyesek és társaságoknak kitűnő alkalom nyílik itt tenni vagy megtanulni a legemesebb sportot a vivást. A vivó terembe a rendes órákra, vagy külön leckeikre, lehet beiratkozni. Társaságok órákat is foglalhatnak le, a feltételek kedvezők. Az egyetemi hallgatók kedvezményben részesülnek. Ajánljuk az uri közönség figyelmébe a kézigyben levő vivó terem.

— **A brassói magyar dalárda** folyó 1891. november 7-én a „Central Nr. 1.” nagy termében táncszal egybekötött zártkörű dal-estélyt rendez.

— **Meghívás.** A sz. keresztúri „Jó-tékony nőgyógyász” f. évi november 8-án, d. u. 3 órákor a tanító-képző egyik termében rendez közgyűlést tart, melynek tárgyai lesznek: 1. elnöki megnyitó; 2. titkári jelentés az egyesület múlt évi működéséről; 3. a pénztáros számadásaának megvitatása; 4. bizottsági tagok választása; 5. a téli munkakészlet rendezése ügyében intézkedés; 6. indítványok. Elközlgyűlésen megjelenésre az egyesület helybeli és vidéki tagjait tisztelettel kérjük. Székely-Keresztúr 1891. okt. Báro Kemény Béláné elnök, Péterfi Lajos jegyző.

— **Tömeges tudorá avatás.** Egyetemünk négy kitűnően végzett tagját, ma az összes gyógytudományok tudorává avatták fel: Kassay Kálmán, Donogány Zsuzsanna, Koczor Imre és Papp Gabort, kik az év júniusában léptek ki csak az egyetem kötelezőből s már tudori oklevelet nyertek. Az orvosai kar négy jeles és tehetséges ifjával erősödött. Ugyanez alkalommal avatták fel Fuks Salomont a jog és államtudományok tudorává, ki szigorlatait szintén kitűnő sikerrel tette le.

— **Mennyi lakója van Debrecennek?** A pótállás rendezett népszámlálás azt az eredményt tünteti fel, hogy Debreczen szab. kir. városnak népessége az idő szerint 57,000 lélek. Ezek között magyarok vallotta magát 56,000, németek 750, török 150 s a többi oláh, ruthén, horvát, vend és szlovén. Vallás szerint van 24,000 ref., 8700 rom. kath., 4200 zsidó, 1100 evangélikus és mintegy 1000 görög katolikus. A többi görög keleti, unitárius stb. A számban nincsen benne a debreczenben álmászó katonaság s az ambuláns lakosság, p. o. tanítványoknak más helyekről beküldött növendékei.

— **Színigazgatók veszedelme.** Krecsányi Ignác színigazgató ellen egyszerre több oldalról tetek jelentést szerző jogbitorlás címén. Krecsányi ugyanis Verdi „Tra-viata”-ját, a „Háború békébe” című operettet és több Offenbach-féle operettet adta elő, a nélkül, hogy azok előadását jogát megszerezte volna. Most a G. Ricordi műlánc, s a Bote és Bock cégek képviselőiben Beldi Izidor dr. ügyvéd mintegy 2000 forint szerzői díjak erejéig pót indított Krecsányi ellen a bpesti tszékénél. A nevezett cégek több vidéki színigazgató ellen is föl fognak lépni, akik derűre-borura adják elő engedély nélkül külföldi szerzők műveit.

— **Birtokváltás.** Egy pozsonyi jelentés szerint hr. Hirsch Móríz másfél millió forintot megvette gr. Henckel Hugo özvegyének Pozsony mellett levő nagy birtokát, melyhez egy pompás gót stílus kastély, hatalmas park és híres ménes tartoznak.

— **Elmaradt halottégetés.** Néhány nappal ezelőtt halt meg Bácsban West-lal Mihály, a nyugati vasut egykori vezérigazgatója, akinek, mint a kiadott gyászjelentésből kitűnik, az volt az utolsó kívánsága, hogy holttestét szállítsák Gothába és ott tani „Crematorium”-ban égetessék el. Ez a végintézkedés azonban nem teljesedett be. Ugyanis a gyászoló család be akarván szenteltetni a holttestet, a plébános megtagadta az egyházi szertartást, hivatkozva a bécsi bibornok-érsek rendeletére, melynek értelmében az egyházi áldást és beszterelést megvonják olyan holttesttől, melyet elégtelen akarnak. Ennélfogva a család az elégetéstől elállott. A holttestet erre besztereltek és a központi temetőben eltemették.

— **Vasuti-szerencsétlenség statisztikája.** Egy párisi lap statisztikát közöl a saint-mandéi katasztrófa óta, tehát 3 hónap alatt történt szerencsétlenségekről. Franciaországban az idő alatt 75 ember vesztette életét vasuti szerencsétlenség folytán. 320 ember pedig megsérült. Külföldön az idő alatt 109 halott és 319 sebesült áldozata volt a különböző vasuti katasztrófáknak.

— **A walesi herceg szivarjai.** New-Yorkban egy ismert vendéglő ajándékba kapott egy csomag szivar, melyet bárki is megírlyelhet tőle. A csomag 25 darab szivarból áll, melyek Cuba szigetről, a legjelesebb gyárosoktól valók. Ezek a szivarok olyan minőségűek, mint a milyenekeket a walesi herceg részére készítene, ki ezer darabért 1500 dollárt szokott fizetni. A gyáros maga azt állítja, hogy neki magának 1 dollárba kerül egy darab. Ezen kívül számítható a szállítási költség. Ezeket a szivarokat a legnagyobb gonddal a legfinomabb dohánnyal készítik, melyet Wuelta-Abajoból hoznak. Persze a szivarok még többbe kerülnek Európában és

az Egyesült-Államokban, hova kereskedés útján jutnak. A walesi herceg szivarjai 7 angol hüvelyk hosszúak és a mint beszélik, az angol trónörökös nagonként 3-4 ly szivar szív, barátainak azonban csak nagy ritkán ad ezekből. Az amerikai vendéglőknek 3 dollár ajánlottak fel egy darab ily szivarért, de az ajánlatot nem fogadta el.

— **A biblia a 239-ik nyelven.** Amerikában egy néger, ki valamikor Jefferson Davisnak az elszakadni akaró déli állam elnökének testvérénél volt rabszolga, a Bibliát lefordította a stitszmanyelvre s ezzel együtt a Biblia eddig 239 nyelvre van lefordítva. A stitszma-nyelvet, mely sok szavát kölcsönzött át a zulu-nyelvből, Dél-Afrika nagy részén beszélik. A néger a Fisk-egyetemnek volt hallgatója s később pappá szentelték.

— **A starobudai zsidó-üldözések** alkalmával a „Times” értesülése szerint negyven halál elégett, négy millió rubel értékű vagyont elpusztítottak kétszáz zsidót megsebesítettek s huszanketöt megölték. A csernikormányosok hat más helyén is történtek üldözések, melyek között 250 zsidó megvesztett, harminczat pedig megölték. Az orosz hatóságok a protestánsoknak is meghagyták hogy ezental az istentiszteletet ne nemetül, hanem oroszul tartsák s csak orosz imakönyveket használjanak.

— **Vérgőz tanító.** Taigny francia helységben Bernard tanító iszonyatos vérgőzést vitt véghez. Egyik rokona, Andriault ellenében a napokban elvesztett egy 6000 frtos pört. Ez olyan dűbe hozta hogy egyenest rokona lakásába ment s Andriault-ka éppen akkor a pinzében volt, megtámadta, torokát elmesztette, majd Andriault 18 éves leányát, aki apja segítségére sietett, végül pedig Andriault feleségét is súlyosan megsebesített. A gyilkos merénylet után Bernard öngyilkosságot követett el, de életben maradt. Most a börtönben várja a büntetést.

— **Hány éves Sara Bernhardt?** Párisban rákadtak Sara Bernhardt születési bizonyítványára, mely most biztos feleletet ad arra a sokat vitatott s eddig el nem döntött kérdésre hogy hány éves a híres művésznő? E bizonyítvány szerint Sara Bernhardt igazi neve Rosine Bernhardt idegen származású, de Párisban született 1844. okt. 22-én az Ecole-de-Médecine utcában. Anyja Julie Bernhardt volt, divatárúsnő, berlini német nő. (Leányai születésekor 24-éves) az apa neve azonban a születési bizonyítványon nincs kitéve. Sara Bernhardtot a születési bizonyítvány alapján vették föl a párisi konzervatóriumba 1859. november 29-én, Provost szavallati iskolájába. A nagy művésznő e szerint e hó 22-én töltötte be 47-ik évét.

— **Hiéna.** Jean Baptiste Suzur francia juhász Bougauxvilleben meguntta az özvegyi állapotot, meg nem is viselheté gondját két gyermekének. Újra megnősült, elvette a 19 éves Marie Delapalacet. A fiatal asszonyt azonban annyira kinozta, hogy ez a házasság első héviában egyik nagybátyjához menekült a férj durvaságai elől. Sauer többször kéte a feleségét, hogy térjen vissza hozzá, de mikor ez mindannyiszor állhatatosan visszautasította, iszonyu bosszút esküdött. Megleste, mikor az asszony a teheneket hajtja a legelőre s egy rövid baltával rátámadt, lefőtté. Az asszony velőtrázó sikoltások közt kérte, hogy irlmagazson meg neki. Sauer erre ráterdelt s baltájával a sző szoros értelmében szétverte az asszony fejét s azután a gyilkos szerszámmal a fűben megtörölve, haza akart indulni. Ekkor azt látta, vagy látni vélte, hogy a halott jobb karja megmozdult „Ha az ember már halott, akkor ne mozgassa a karját”, mondá a hiéna s ezzel visszatért a holtesthez s iszonyu dűhdel addig vagdosta jobb karját míg a kézről el nem vált a testből. Az ananiszi törvényszék az embertelen szörnyeteget halálra ítélté.

— **Város a föld alatt.** Egy indiai újság értesülése szerint az oroszok Közép-ázsiaiban érdekes felfedezést tettek. Turkesztanban az Amon Daria jobb partján egy hegylánczolatban számos barlangot fedeztek fel, melyek egy földalatti, látszólag még a keresztény időszámítás előtt épített városba vezetnek. A romok között talált bálványok, fálrasok és érmek arra mutatnak, hogy a város körülbelül két századdal Kr. e. épült maga a város mintegy két versnyi területre terjed, s utcáknak és tereknek egész lánczolatából áll, melyeket két három emeletes épületek határolnak. A házakban mindenféle házi eszközökre akadtak. Az utcákon a földalattól következőben most néhány közlekedés. Azt hiszik, hogy a város valamikor egész néposztálynak szolgált menedékkül a kőbor nomádok és rablók támadásai ellen.

— **A hol „Lohengrin”-t nem ismerik.** A Plojsteben megjelenő „Democratul” rendkívüli csodás hírrel lepi meg olvasóit. Az említett román lap ugyanis szó szerint ez-eket írja: Veszedeles szindarab. Lohengrin cím alatt a párisi nagy operában új szindarabot hoztak színre, a melynek első előadása a közönség közt óriási felháborodást okozott. Mi nem ismerjük a darab tárgyát, de roppant veszedelmes lehet, mert az egész rendőrség talpon volt s több mint ezer embert tartóztatott le!

— **Uj lottó-játékterv.** Olaszországban rendkívül nagy szerepet játszik a kis lotri különösen a szegény néposztály körében, a mely ott sokkal nagyobb mértékben próbál azon szerencsétlét minálunk, a hol szintén igen el van terjedve a lotria ráadás. Mig ugyanis nálunk és Ausztriában a lottó tiszta jövedelme 7-9 millió forint évenként, Olaszországban eléri a 33 millió lírát. Azon bajoknak elhárítása céljából, melyek a jótékonykedély eme nemével együtt járnak,

Mark egy tüzetesen kidolgozott tervet nyújtott át az olasz kormányának. E terv szerint új lottó-játékot rendezne be az állam 6 líras sorjegyekkel, melyek évenként 49 húzásra érvényesek. E sorjegyek 12 kros részletekben is kiadhatnának, melyek szintén az évi összes húzásokra érvényesek. Az egész sorjeggyel lehet 20,000 lírát nyerni, ez a minimális nyeremény; vannak ezer lírtól kezdve líras, kétszáz ezer líras nyeremények és egy főnyeremények 2 millió lírával. E terv az osztálysorjegyek-től abban különbözik hogy a betét kisebb és a nyerés lehetősége valamint a nyeremény összege is nagyobb, Romában egy bizottság alakult a Mark-féle társadalmi és gazdasági program megvalósítása céljából, melynek a játékterv egyik alkotórészét képezi. E bizottság nyelében gr. Eszterházy Kálmán és Guglielmo Grant egy francia nyelvű irrtfelteket adtak ki, mely a játékterv előnyeit ismerteti, Mint e fűzetből látjuk, mely szerkesztőségünkhöz beküldött, a végrehajtó bizottság az új játékot rvet a mi kormányunknak is megküldte mely, mint a pénzügyminiszter a képviselőházban a legutóbbi büttetárgyalás alkalmával kijelentette, a kis lottó megszüntetésének kérdésével szintén komolyan foglalkozik.

— **Vallásos versenybőjtölés.** Indiában a jainszekták követői között évszázadok óta nagy divatban van a versenybőjtölés. Alig mulik el nap, hogy val-ki ki ne jelenjen, hogy ő harminczöt, negyven, ötven, sőt néha hatvan napig böjtölni fog. A böjtölők ez alatt az idő alatt nem táplálkoznak egyébbel, mint lanygyos vízzel. Nemrég egy bombai ember azt a fogadalmat tette, hogy ő tulbőjtöl valamennyi elődét s hatvanegy napig fog böjtölni. Ki is böjtölte ezt az időt. Mikor a hatvanegy nap elmúlt, huszonöt ezer vallásbelije szerez-e kivánatokkal halmozta el; Bombaiban tiszteletre csukva volt a legtöbb üzlet s valamennyi Bombayban lakó jain a böjtölőnek ünneplésre egy napig böjtölt. Az így megtakarított pénzt arra fordították, hogy a bandorai vágóhidra hurcolt teheneket megmentsék a haláltól. A jain-szekták a Budha vallásának egyik előzője. A Krisztus utáni első évszázadban Parévanatba alapította.

— **A szedőgépek versenye.** Chicago-ból jelentik, hogy ott megkezdődött négy szedőgép között a verseny, melyet az „American Newspaper Publishers Association” rendezett. A versenyben részt vesznek a „Mergenthaler Linotype”, a „Rogers Typograph”, a „Mc Millen Typesetting Maschine” és „St. John Typo-Bar.” A versenyenl anyagul szolgálnak kéziratok, nyomtatványok, és 1891. október 1-től szőlő táviratok, hogy az újságírói dolgokban amennyire csak lehet, annyira megközelítsék a tényleges viszonyokat. Az illető hírlap társaság lapjai összesen 45,000 szóból állanak, — melyek sport hírt, piaci tudósítást, kabel és belföldi táviratokat tartalmaznak és külön ebből a czélból küldik a táviratokat, miként ezt a távirat hivatalkok, gépek zakatolása után az író géppel feljegyzik. A gépek naponként nyolcz óra hosszágú dolgoznak, az általuk ki-szedett anyagot pontosan megolvassák és kikorigálják. Az erre fordított időt és szűneteket feljegyzik pontosan, hogy a nyolcz napi verseny után dönthessenek a föltött, hogy mely gép a leggyorsabb. Az egyesült államok minden részéből érkezett kérdőzködések és táviratok arra engednek következtetni, hogy e maga nemében páratlan verseny iránt szokatlanul nagy az érdeklődés.

A telegrafálás.

Uj esztendődtől más tarifa lép életbe, a táviratozásnál. Elislek az alapdíj s minden szóért 3 krt kelle „gubérálni”. A minimális összeg pedig harmincz kr. lesz.

Ez különben a régi módinak egy korszerű módosítása. A hetvenes években u. is 10 szóig 30 kr-ért lehetett táviratozni, Azon felül ha csak egy szó volt, is már 50 krt. volt a taksa 10 szóig. Husz szón felül minden 10 szó 25 krt. kostált. A kevesebb számú szavak 10 szónak evődtek. Ergő abban az időben nem volt szóig szóinak is egy a vége, hanem igyekeztek az emberek a tizedes rendszer szerint kifejezni azt, a mit telegrafálni akartak. A mondani valójukat beprérelték 10—20—30 szóba és így tovább. Ha sok mondani valójuk volt, hát kitörték a nyakát 10 szóban huszszor is a magyar nyelvünknak, csakhogy meggazdálkodhassák a harmincz krajczáron felül fizetendő két piculát.

A harmincz krt különben nem sajnálta senki. Egész divattá lett levelező lapok használata helyett három piculáért dróton küszönni, küldeni üzenetet vagy csókot. — Kot a csókért nem kellett külön fizetni ha mindjárt tíz ezeret küldtek is csak ott legyen a numerusa a tíz szó határain belül.

A távirásoknak azonban nem tetszett ez a dolog. Ők a hivatalban komoly férfiak. A zakatoló gépek mellett a helyzet magaslatán érzik magukat és elvárják a közönségtől, hogy hiába valóságokkal ne töltesse velük az időt. Ott van a posta, Ott van a levelezőlap, lehet arra írni elég ostobaságot. És csak 2 krba kerül s még kézbesítik is érette.

Pedig kaptunk a fővárosból már korábban délelőtt gyakran ilyen sürgőnyt:

N... nek Kolozsvárt.
Jó reggelt! Olvastátok A plevnai győzelmet! Eljén Ozman!

Sándort.

Pedig jól tudta a feladó hogy olvastuk, a „fiók polgár” ternót csinált mindennap a hűreivel De hát három batos nem volt sok. Aztán hadd bosszankodjék a telegrafos.

Sokszor bosszankodott más is. Például egy szép menyasszony. Esküvő után, lakoma után nyugalomra vonul az ifjú pár. Szeméikre alighogy ráborult a tündér álmom, zakatolnak. Mi baj? Távirat érkezett, kérem átvenni. Felkászolódik ijedten a vőlegény, haló kabátot ölt, ki megy, aláír, átveszi a sürgőnyt, bemegy s ott már ketten is sietnek feltépni s olvasni:

N. N.-nek Kolozsvárt.
Zavartalan boldogságot, jó éjt kíván

Friczi.

(A zavartalan alá húzva, hogy a 10 szó ki legyen. Az aláírás t. i. egy szót számít.)

— Na halld, mondja a menyasszony, a te barátod okosabb dolgot csinálhatna, minthogy ilyenkor zavarjon bennünket az ő hiába való zavartalanágával.

A mint a 25 kr. alapdíj, meg a 2 kr. szó díj e három piculás tarifát leszorított, megapadtak az apróbb sürgőnyök. Most már a minimális 30 kr. díjjal megint virágzani fognak.

Az új tariffával a kiknek kevés mondanivalójuk van, azok nyerne; a kik sok szót telegrafálnak egyszerre azok veszítenek. Huszonhét szőig oleóbban lehet táviratozni az új tariffa szerint, mint a régi szerint. Azon felül már többbe kerül. Ima egy táblázat:

27 szónál régi ár	79 kr.	Uj ár	71 kr.
28 " " " "	81 " " " "	" " " "	84 " "
29 " " " "	83 " " " "	" " " "	87 " "
30 " " " "	85 " " " "	" " " "	90 " "
35 " " " "	95 " " " "	" " " "	105 " "
40 " " " "	105 " " " "	" " " "	121 " "

És így nő tovább a különbség minden szónál 1 krral.

Az új tariffa előnyös lesz üzletemberekre, de nem lesz előnyös a lapokra, a melyek egész tudósításokat sürgőnyözletnek maguknak.

SZEMLELŐ.

Idegenek Kolozsvárt.

(Október 31.)

Központi szálló.

Sztubnyizki Béla ipar tanácsos M. Várhelyi. Foszto Zsigmondné Incelház, Keresztes Béláné Incelház, Pávai Vajna Anna Maros Ujvár, Woschitzky Ferenc Bécs, Bruszt Lajos Brassó, Benkő János Deés, Dr. Bánffy Zoltán Verestelke, Imre Albert Eftalva, Krkuberger Miksa Budapest, Talogi Samu urad felügyelő Torda

Nemzei szálló.

Ruhten Albert kerek. Bécs, Peli Sándor rendőri tiszt. Zilah, dr. Groisz Sándor ügyvéd jelölt Budapest, Groisz József birtokos N.-ikold, Frank Emil utazó Bécs, öv. Fényes Györgyné Deés

Hungaria szálló.

Dr. Rézbányai József tanár Pécs, Halász Gyula káplán Zilah, Benedikti Sz. kereskedő Bécs. Kinkskopf Ottó kereskedő Bécs, Gohman A. kereskedő Teschen, Deutsch Adolf kereskedő Gy.-Fehérvár, Hecht R. karbecslo Budapest, Back Lajos kereskedő B.-Gyula, Paalix Károly mérnök Beszterce, Szilágyi Kálmán erdész Beszterce.

Blazini szálló.

Putnoki István százados N. Szeben, Harmath Jenő Alsó Jára, Budai György tisztartó Gyulatelke, Régeni Kálmán szantartó Drág, gróf Bethlen Ödön Drág, Popovics Elek Drág, Filipán Szimeon esperes Borzsa, Gál Mór birtokos Kövend, Kovács Kelemené Felvincz, Kovács Klótild Torda, Horváth Ferencz Kisbánya, Nagy Lajos N.-Bánya.

Erzsébet szálló.

Kraus Béla utazó Bécs, Spath Ferencz ügynök Szeged, Toth Endre főpinczár Szeged, Dosusí Demeter birtokos Oláh Torda, Czink Pál bizt. hivatalnok Brassó Popper Ákos Nagy Várad.

Felölő szerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Segéd-szerkesztő és kiadólaptalajdonos:

MAGYARY MIHÁLY.

NYILTTER.

Must!

BENIGNI SÁMUEL

BORNAGYKERESKEDÉSÉBEN

Hid-utca 24. szám alatt

KITÜNŐ ÉDES

MUST

kapható

literenként 30 krajczárért.

Szodavisszel Pozsgó helyett kicserélhető.

Műfestészet!

Teljes tisztelettel értesitem a t. közönséget, hogy Kolozsvárt, Beltorda-utca 1. sz. alatt, a „Nemzeti szálloda” épületében folyó évi Október hó 29-től kezdve, egy egészen újonnan felszerelt

Porcellán, majolika és üveg-festészettel

egybekötött üzletet nyitottam, miért is azt ez iparba vágó ezikké jutányos berászárlására a t. közönségnek tisztelettel ajánlom.

Porcellán-festészetemben magyar, francia, angol s japán stílusban egy teljes készleteket, valamint egyes darabokat készítek és készletek kiegészítését elvállalom. A porcellán-festésben műkedvelők részére mérsékelt díj mellett órát adok és az általam festett porcellán tárgyak kiállítását felvállalom. Festés alá való tárgyak s porcellán festékek legnagyobb választékban nálam mindig olesón, gyári árban kaphatók.

Felvállalom mindennemű porcellán, majolika és üveg-festészeti fényképek, czímerek és menogrammok elkészítését, valamint tűzben való ragasztásokat is.

Mintegy csaknem négy év óta a „Frankis János” cégnél a festészet mint sajátomat végeztem, az idő alatt az általam készített nagymennyiségű porcellán és majolika tárgyak fűszaporodván, most mint önálló azon helyzetben vagyok, hogy a tárgyakat bármely más cégnél sokkal jutányosabban árban számíthatom tisztelt megrendelőimnek és vásárlóimnak.

Midőn nagybecsű bizalmával, pártfogásával és megrendelésével való szerencsétlenségem kérem, van szerencsém magamat jegyezni

teljes tisztelettel
SESZTAK JÁNOS,
porcellán-festő.

982. (1-3)

Házsongárdban egy gyümölcsös kert lakházzal együtt eladó.

Értekezhetni lehet: **Kónya Sándor** üzletében, **Főter 30. szám (Tivoli-ház.)**

968. (1-3)

POSZLER GYULA

Kolozsvárt, belhid-utca 3 sz.

Ajánlja a kor igényeinek megfelelőleg átalakított

NŐI- és FÉRFI DIVAT-ÜZLETÉT.

Nagy választékban kaphatók:

Női ruhakelmék, alma és mintázott finom fekete szövetek, francia és volapük barchettek, Stefania flanelek, Cásának, női posztók, Posztó és Himalája nagykendők, Gyerek- és női felsők, Chifonok. Vasznak, Szőttesek, fehér és színes férfi ingek, Gallérok, Mangett és nyakkendők, Női czipők, Misderek, Gyerek Tricot köntösök, mindennemű szabó-kellékek, béliásműk és rövidárak stb.

Férfi ruhára való gyapjukelmék leszállított áron!

Jó szabóval rendelkezvén, **egész rend ruhák előállítását** is felelősség mellett **lego cábban** elvállalom; ugyancsak **női ruhák egészbeni elkészítését** a legújabb divat szerint rendkívül jutányos áron eszközölöm.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását tisztelettel kéré

a fennebbi.

983. (1-x)

Négy arany érem.

CHOKOLADE KÜFFERLE

finomabb minőség dacára olcsóbb, mint bármely bel- és külföldi chocolate gyármány.

Kolozsvárt (1-x)

megrendelhető:

Havas Armin

csukorka, csokoládé, déli gyümölcs, csemege-, bor- és fűszerüzletében.

984.

(1-x)

„Erdélyrészi magyar jelzálog hitelbank részvénytársaság.”

Irodai helyiség: Kolozsvár, belsén-utca 3. sz. — Irodai órák: d. e. 9 órától fél 1-ig.

A 400,000 frt alaptőkével alakult „Erdélyrészi magyar jelzálog hitelbank részvénytársaság” üzleti működését most megkezdett törvényesen bejegyzett cége alatt folyó évi Október hó 1-sőjével megkezdvén, alapszabályszerű működését a következő üzletágakra terjeszti ki:

ÜZLETKÖR:

- 1.) Jelzálogi fedezet mellett földbirtokra vagy házakra kölcsönök engedélyez hosszabb vagy rövidebb idejű visszafizetésre.
- 2.) Már fennálló jelzálogi követeléseket magához vált.
- 3.) Kölcsönt ad törvényhatóságoknak, városoknak, községeknek és más jogi személyeknek, a mennyiben azok kölcsönök felvételére a törvény vagy szabályszerűen megszerzett engedély által jogosítva vannak, nem csak jelzálogi biztosíték mellett, de a nélkül is, ha a kamatok és a törlesztés a községi vagy törvényhatósági pótadók és egyéb jövedelmek és fedezetek által biztosítottak.

Az 1. 3. pont alatt említett kölcsönök készpénzben utalványozza, vagy azok összege erejéig zálogleveleket, illetve kamatozó kötvényeket bocsát ki.

- 4.) Földbirtokra jelzálogi biztosíték mellett vagy egyéb fedezet alapján nyílt hitelt engedélyez.

Az Intézeti Igazgatóság tagjai: 1.) Gróf Bethlen Gábor elnök. 2.) Bárd Bányfy Dezső alelnök. 3.) Péterffy Zsigmond alelnök. 4.) Gróf Wass Béla nagybirtokos. 5.) Horváth Gyula hírlapszerkesztő. 6.) Dr. Kiss Mór egyetemi tanár. 7.) Deák Albert ügyvéd. 8.) Merza Lajos mérnök. 9.) Dalmái Géza bankigazgató. 10.) Dr. Weiss Miksa ügyvéd.

Az Intézeti felügyelő bizottság tagjai: 1.) Gróf Kornis Victor, elnök. 2.) Szász Domokos, ev. ref. püspök. 3.) Gróf Bethlen Bálint, nagybirtokos. 4.) Sombory Lajos országgyűlési képviselő. 5.) Politzer Zsigmond, budapesti bankár.

Kolozsvárt, 1891. szeptember hó 28-án.

Az „Erdélyrészi magyar jelzálog hitelbank részvénytársaság” igazgatósága.

896. (10-20)

Tökéletes felhagyás következtében Leány- és Női téli felsők minden áron eladatnak.

Őszi és Téli idényre megérkeztek:

Női divat kelméim, francia Parchettek, Valeria flanelek, Cásának, Vászna, Nagy kendők, Ágy- és asztalterítők, Tepichek stb.

Ruha elkészítését legutolsó divat szerint, kitűnő szabóval eszközöltem.

Egy ruhaderék és elő hossza beküldése elégséges.

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kéri

970. (2-4)

Mesko L.,

Kolozsvárt, főter 19. szám.

SALIGNAC & Co.

LEGELSŐ, LEGRÉGIBB, TÖBBSZÖRÖSEN ÉRMEKKEL KITÜNTETETT

COGNAC-GYÁRA

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

ALAPITTATOTT 1809-BEN.

NÉGY MILLIÓ FRANKNYI ALAPTŐKÉVEL

COGNACBAN.

Értesítjük a n. é. közönséget, hogy kitűnő, tisztán francia borokból készített gyártmányunknak kizárólagos elárulása, melynek jóságáért és valódiságáért kezeskedünk:

EGYEDÜLI FŐRAKTÁRA KOLÓZSVÁRT:

CSIKI ANTAL-nál,

m. kir. dohány nagy-tőzsdé és különlegességek árudájában van.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítenek.

Prof. Dr. Bárd Rokitsansky, a Mária-Terézia kórház igazgatója, a Medicinal Cognac-ról a következőket írja: A „MEDICINAL COGNAC” Salignac & Co. gyárából egy igen kitűnő erősítő szer, melyet én minden olyan esetben, a hol egyáltalán Cognacot, mint gyógyszert használni lehet, a legjobb eredménnyel használtam, s ennelfogva ajánlom.

985. (1-x)

Elegáns névjegyek

40 krtól feljebb.

Bárd és esketési meghívók csinos kiállításban.

MINDENMŰ Kő- és Vignetták. Könyvnyomdai munkák csinos elkészítésére jutányos árak mellett vállalkozik.

KÖZMŰVELŐDÉS

IROD. ÉS MŰNYOMDAI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG KOLÓZSVÁRTT ÉS BRASSÓBAN.

722. (9-x)

Fairagaszok.

KÖNYVEK ÉS FOLYÓÍRATOK

minden nagyságban.

A volt MERZA GERŐ-féle üzletben (Főter)

HATÓSÁGILAG ENGEDÉLYEZETT

VÉGE LADÁS

ÁRJEGYZÉKEINEK RÖVID KIVONATA.

Duplaszélű kelmék:

1.)	előtt 85 kr.,	most 40 kr.
2.)	1 frt,	55 „
3.)	1 frt 40 kr.,	65 „
4.)	1 frt 60 kr.,	90 „
5.)	1 frt 80 kr.,	95 „
6.)	2 frt,	most 1 frt 25 „
7.)	2 frt 30 kr.,	1 „ 40 „
8.)	2 „ 40 „	1 „ 50 „

Jaquettek és Mantillek:

előtt 16 frt,	most 7 frt 50 kr.,
18 frt,	9 „ 50 „
20 frt,	11 „
24 frt,	13 „
28 frt,	15 „
34-40 frt,	20 „

Esőköpenyek féláron.

Himalaya-kendők féláron.

Himalaya kelmékből egyes ruhák féláron. — Berliner kendők féláron alul. — Meső barchettek, Kassának, diszek féláron.

905. (19-x)

Alapított 1862-ben.

RENDES SZIDOR ÉS TESTVÉRE

ezelőtt GAJZÁGÓ ISTVÁN

női divat és Confectio áruháza, RUHAKÉSZÍTŐ MŰTERME.

Legujabb FRANCZIA és ANGOL DIVATKELMÉK.

KERETEZETT RUHAK (ROBEOK.)

Jaquettek, felöltők, mantlettek, valódi berlini modellek.

Rendkívül nagy választék diszekben, u. m.: **Peluche** és **Paszomány** kivitelben.

Nagy szőnyeg és függöny-raktár.

MINTAGYŰJTEMÉNYÜNK kívánatra **BÉRMENTVE** küldetk.